

دانشگاه گیلان

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی
گروه برنامه ریزی درسی و گسترش آموزش

کارگاه طراحی و تدوین درس مهارتی اختیاری

و

هم افزایی در خصوص برنامه آموزشی فرادرسی

(در چارچوب آیین نامه افزایش توان اشتغال پذیری دانشجویان کارشناسی)

ویژه معاونین آموزشی دانشکده ها، مدیران گروه ها

و اعضای محترم هیات علمی دانشگاه گیلان

سخنران:

دکتر راهبه نیارگی اصلی

رئیس گروه برنامه ریزی درسی و گسترش آموزش دانشگاه گیلان

زمان: چهارشنبه ۲۸ اردیبهشت ۱۴۰۱

ساعت: ۸:۳۰ صبح

مکان: تالار حکمت دانشگاه گیلان

به نام خدا

تبیین طراحی و تدوین درس مهارتی اختیاری در چارچوب
آیین نامه افزایش توان اشتغال پذیری دانشجویان کارشناسی

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

دفتر برنامه ریزی درسی و گسترش آموزشی دانشگاه گیلان

- آیین نامه ارتقای توان اشتغال پذیری دانشجویان دوره کارشناسی پیوسته
- دستورالعمل اجرایی آیین نامه ارتقای توان اشتغال پذیری دانشجویان دوره کارشناسی پیوسته
- الحاقیه دستورالعمل اجرایی آیین نامه ارتقای توان اشتغال پذیری دانشجویان دوره کارشناسی پیوسته
- فرایند تعریف و تدوین درس مهارتی اختیاری
- برنامه های درس مهارتی اختیاری پیشنهادی گروه های آموزشی دانشکده ها
- دسترسی به اطلاعات از طریق سایت گروه برنامه ریزی درسی و گسترش دانشگاه

- ملاحظات در خصوص طراحی و تدوین درس مهارتی اختیاری
- فرم تدوین درس مهارتی اختیاری
- فرم ارزشیابی هدف محور

آیین نامه «ارتقای توان اشتغال پذیری دانشجویان کارشناسی پیوسته»

(مصوب مورخ ۲۱/۹/۹۷ مقام عالی وزارت عتف)

- با استناد به سیاست های برنامه ششم توسعه و برنامه های کلان وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در اجرای برنامه های چهارگانه طرح مهارت افزایی و ارتقای توان اشتغال پذیری دانشجویان و نیز به منظور پاسخگویی به تقاضای اجتماعی از طریق کارآمدسازی برنامه های درسی و آموزشی، آئین نامه حاضر با جهت گیری به سمت «ارتقای توان اشتغال پذیری دانشجویان» به مرحله اجرا گذاشته می شود.
- **جامعه هدف این برنامه،** دانشجویان دوره کارشناسی پیوسته در تمام زیرگروه های آزمایشی و دانشگاههای دولتی کشورند.

ماده ۲. اهداف

- رفع کاستی‌های برنامه‌های آموزشی به منظور ارتقای توانمندی دانشجویان و تربیت نیروی ماهر و مورد نیاز بازار کار کشور.
- انطباق هر چه بیشتر برنامه‌های درسی با نیازهای جامعه.
- متکی ساختن برنامه‌های درسی بر شایستگی‌های حرفه‌ای دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها.
- روزآمدسازی و ارتقای کارآمدی برنامه‌های آموزشی از طریق ترکیب پیشرفت‌های دانش بشری در تراز جهانی با نیاز به شایستگی‌های شغلی منابع انسانی در تراز ملی.
- تقویت بنیه انسانی و مادی دانشگاه‌ها بر محور جنبه‌های عملی برنامه شامل: آزمایشگاه‌ها، کارگاه‌ها، بازدیدها، عملیات میدانی و سایر فعالیت‌های توانمندساز دانشجویان کلیه رشته‌های تحصیلی.

ماده ۳. اجرای دقیق جنبه های عملی – کاربردی برنامه های درسی جاری

- تشکیل واحدی به نام "واحد نظارت بر حسن اجرای برنامه های درسی" به منظور نظارت بر نحوه اجرای برنامه های درسی، بویژه جنبه عملی برنامه درسی.
- تهیه و تصویب شرح وظایف دفتر مذکور در شورای برنامه ریزی دانشگاه.
- تدوین شاخص های نظارت، متناسب با هر رشته – مقطع و به صورت سنجش پذیر.
- استفاده از اعضای هیات علمی برگزیده برای جنبه های عملی برنامه درسی و شناسایی و اجرای سازوکار حمایت از اعضای هیات علمی مشارکت کننده.
- پیش بینی بودجه مورد نیاز برای تحقق جنبه های عملی برنامه درسی، در سرجمع بودجه تفصیلی و تصویب در هیات امنای دانشگاه.

ماده ۴. طراحی و اجرای دروس اختیاری متناسب با نیازهای جامعه

- تعریف ۴ تا ۱۰ واحد درسی مهارتی به صورت اختیاری.
- نمره این دروس در کارنامه دانشجو ثبت شده، ولی در میانگین کل محاسبه نمی شود.
- دانشگاه می تواند گواهی گذراندن این دروس را به دانشجو اعطا کند.
- دانشگاه در صورت ضرورت، برنامه های آموزشی مبتنی بر کسب و کار را به صورت مشترک با دانشگاه علمی - کاربردی، دانشگاه فنی و حرفه ای و سایر دستگاه ها برگزار می کند.

ماده ۵. اجرای آموزش های متناسب با هر رشته و نیاز بازار کار

- برنامه ریزی و اجرای آموزش های **فرا برنامه**، مانند: co-op ، استارت آپ، مسابقات حرفه ای - عملی، و آموزش های کارآفرینی با تمرکز بر شناسایی و پرورش شایستگی های پایه، استعدادیابی و هدایت شغلی، پرورش جنبه های نگرشی مرتبط با کار و حرفه، قوام یابی اخلاق کار و حرفه، و شناسایی نقاط قوت و ضعف دانشجویان.
- ارزیابی آموزش های فرا برنامه، در کارنامه دانشجویان ثبت نمی شود. ولی گواهی گذراندن دوره به دانشجویان اعطا می شود.
- دانشگاه می تواند در صورت تصویب هیات امناء، بخشی از هزینه آموزشهای فرا برنامه را از دانشجویان اخذ کند.

ماده ۶. رصد وضعیت دانش آموختگان دانشگاه

- دانشگاه باید وضعیت اشتغال پایدار دانش آموختگان هر رشته را پایش و کنترل کند و نتیجه را به منظور بازنگری و بهبود مداوم این قبیل برنامه‌ها و تحلیل اثربخشی آموزش دانشگاهی توسط کارگروه تخصصی دفتر برنامه ریزی به وزارت منعکس کند.
- دانشگاه باید برای فرام کردن سازوکار مناسب به منظور رصد وضعیت دانش آموختگان، برنامه خود را به تصویب هیات امناء برساند.

محورهای اساسی در راستای افزایش توان اشتغال پذیری

ردیف	محور	فعالیت
۱	تدوین / بازنگری برنامه های درسی	۱- تدوین برنامه درسی جدید
		۲- بازنگری برنامه درسی
		۳- تدوین درس اختیاری مهارتی مطابق با بند سوم شرح وظایف استاد مسئول تدوین یا بازنگری برنامه درسی جاری
۲	ارائه روش های یاددهی- یادگیری	۱- طراحی و اجرای یک روش نوین تدریس
		۲- کیفیت تدریس
۳	روند نظارت و ارزشیابی هدف محور	تعیین اهداف، شاخص ها و فرم ارزشیابی هدف محور واحدها و برنامه های درسی مطابق با شرح وظایف استاد مسئول تعیین شاخصهای ارزشیابی

محورهای اساسی در راستای افزایش توان اشتغال پذیری

فعالیت	محور	ردیف
برنامه ریزی آموزشی کمکی و فوق برنامه ای برای کل یک دوره ی تحصیلی (شامل مسابقات حرفه ای-فنی، آموزش های کار آفرینی، استارت آپ ها، پرورش جنبه های نگرشی مرتبط با کار و حرفه)	برنامه آموزشی فرا درسی	۴
طراحی سازوکار لازم برای رصد وضعیت اشتغال دانش آموختگان مطابق بندهای ۱ و ۲ ماده ۶ آیین نامه ارتقای توان اشتغال پذیری دانشجویان کارشناسی پیوسته، توسط دفتر ارتباط با دانش آموختگان دانشگاه	رصد وضعیت اشتغال دانش آموختگان دانشگاه	۵

سناریوهای دستیابی به اهداف آیین نامه ارتقای توان اشتغال پذیری

- **تعریف درس مهارتی اختیاری**
- **بازنگری برنامه درسی جاری / تدوین برنامه درسی جدید**
- **تعیین شاخص های ارزشیابی برنامه درسی جاری**
- **طراحی برنامه آموزشی فرا درسی**

محورهای اصلی

- شرح وظیفه عضو هیات علمی مسئول تدوین / بازنگری / درس مهارتی اختیاری
- شرح وظیفه واحد نظارت بر حسن اجرای برنامه درسی
- شرح وظیفه عضو هیات علمی مسئول تهیه شاخص های ارزشیابی به ویژه برای دروس عملی
- شرح وظیفه عضو هیات علمی مسئول تهیه برنامه فرا درسی

الحاقیه دستورالعمل اجرایی آیین نامه ارتقای توان اشتغال پذیری دانشجویان دوره کارشناسی پیوسته

۱- الزامات شتاب دهنده در راستای بهبود کیفیت برنامه درسی و افزایش توان اشتغال پذیری

ضرورت توجه به تغییر آئین نامه های آموزشی و به منظور افزایش کیفیت نیروی کار دانش آموختگان دانشگاهی حفظ و نیز بهبود رتبه دانشگاه گیلان از نظر ملی و بین المللی، شتاب بخشی به اجرایی شدن محورهای اساسی دستورالعمل اجرایی آئین نامه افزایش توان اشتغال پذیری دانشجویان کارشناسی را می طلبد. بدین منظور محورهای موجود در دستورالعمل اجرایی آئین نامه طبق جدول زیر به صورت معادل ریالی واحد حق التدریس متوسط اعضای مشارکت کننده در برنامه مورد حمایت و تشویق دانشگاه قرار خواهند گرفت.

الحاقیه دستورالعمل اجرایی آیین نامه ارتقای توان اشتغال پذیری دانشجویان دوره کارشناسی پیوسته

ردیف	محور	فعالیت	واحد معادل
۱	تدوین/بازنگری برنامه های درسی	تدوین برنامه درسی جدید / بازنگری جامع برنامه درسی	مقطع دکتری: ۵ مقطع کارشناسی ارشد: ۱۰ مقطع کارشناسی ۱۵
		تدوین درس اختیاری مهارتی برای مقطع کارشناسی مطابق با بند سوم شرح وظایف استاد مسئول تدوین یا بازنگری برنامه درسی جاری	۳
۲	یاددهی-یادگیری	طراحی و اجرای یک روش نوین تدریس	۲
		ارزیابی کیفیت تدریس/سرآمدی آموزش	۲
۳	نظارت و ارزشیابی	تعیین اهداف، شاخص ها و فرم ارزشیابی هدف محور واحدها و برنامه های درسی مطابق با شرح وظایف عضو هیات علمی مسئول تعیین شاخصهای ارزشیابی (ویژه دروس عملی و کاربردی برنامه درسی)	۳
۴	برنامه آموزشی فرادرس	برنامه ریزی آموزشی فرادرس مطابق با شرح وظایف عضو هیات علمی مسئول تعیین برنامه آموزشی فرادرس برای کل یک دوره ی تحصیلی برای کل یک دوره ی تحصیلی (شامل دروس مهارتی، مسابقات حرفه ای-عملی، آموزش های کارآفرینی، استارت آپ ها، پرورش جنبه های نگرشی مرتبط با کار و حرفه و ...) از طریق سازکارهای مرتبط موجود با هماهنگی معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی و معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه.	۵

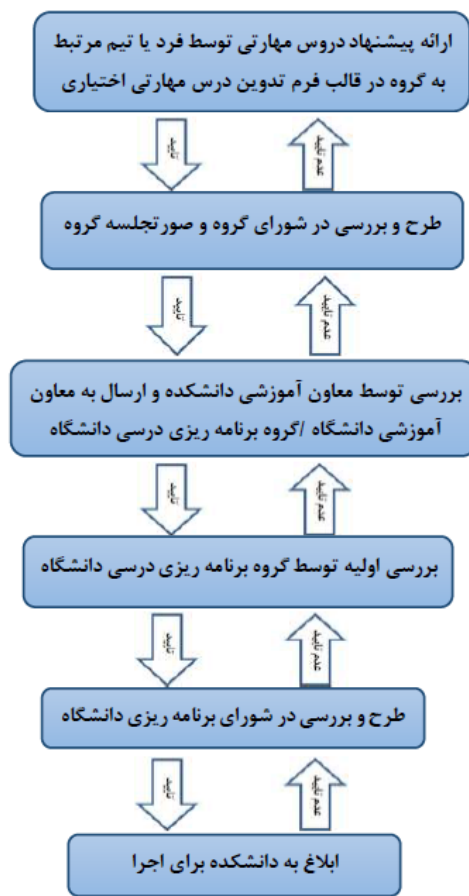
این الحاقیه در یک بند و شامل یک جدول دارای ۴ ردیف در تاریخ ۹۹/۱۱/۲۷ در جلسه هیات رئیسه دانشگاه به تصویب رسید و از تاریخ تصویب لازم الاجراست.

گروه برنامه ریزی درسی و گسترش آموزش دانشگاه

فرایند تعریف و تدوین درس مهارتی اختیاری

فرآیند تعریف و تدوین درس مهارتی اختیاری

برنامه های درس مهارتی اختیاری مورد نظر گروه های آموزشی دانشکده ها

ردیف	تعداد	نام دانشکده	توضیحات
1	7	منابع طبیعی	درس مهارت ورزشي (1) و مبانی کارآفرینی در نیمسال زوج و درس مهارت ورزشي (2) در نیمسال فرد
			شیلات
			محیط زیست
			مرتع و آبخیزداری
2	4	فنی شرق	درس مهارت هاي نرم
			مهندسی عمران
			مهندسی کامپیوتر
			علوم مهندسی
3	-	تربیت بدنی	-
4	-	علوم پایه	-
5	6	ریاضیات و کاربردها	عنوان درس
			آشنایی با بازار سرمایه و تحلیل بنیادی
			آشنایی با تحلیل تکنیکال در بازار سرمایه
		آمار	مصورسازي دادهها
			گزارش نویسی طرحهاي آماری
		علوم کامپیوتر	یادگیری ماشین و یادگیری عمیق
			طراحی وب سایت به کمک پایتون

برنامه های درس مهارتی اختیاری مورد نظر گروه های آموزشی دانشکده ها

برگزاری یک استارت آپ در زمینه آئین نامه مذکور به صورت سالانه در گروه با هدف بهره مندی، هدایت و حمایت از ایده های دانشجویان مستعد گروه اعلام آمادگی نمودند.		علوم باغبانی	علوم کشاورزی	۶
		اقتصاد کشاورزی		
اجرای دقیق جنبه های علمی - کاربردی برنامه های درسی جاری	تشکیل کارگروه	مهندسی مکانیزاسیون کشاورزی		
طراحی و ارائه دروس اختیاری متناسب با نیازهای جامعه				
اجرای آموزش های فرا برنامه ای متناسب با هر رشته و نیاز بازار کار				
رصد وضعیت اشتغال دانش آموختگان گروه				
گروه مهندسی آب آمادگی دارد برابر تصمیمات مدیران دانشگاه نسبت به ارائه دروس اختیاری اقدام نموده و در اسرع وقت نسبت به این موضوع برنامه ریزی نماید.		مهندسی آب		
در سرفصل جدید گروه مهندسی تولید و ژنتیک گیاهی که توسط متخصصین برجسته کشور تنظیم شده (ابلاغیه سال ۱۳۹۶) دغدغه افزایش توان مهارتی و اشتغال پذیری فارغ التحصیلان این رشته مورد نظر بوده است. طبق سرفصل جدید در بخش دروس عملی، دروس عملی بسیار خوبی از قبیل مهارت آموزی یک و دو و گردش علمی و در بخش نظری هم، دروس و همچنین سرفصل دروس، براساس موضوعات روز مرتبط با این رشته، مطابق سرفصل های درسی معتبرترین دانشگاه های دنیا مورد بازنگری و بازبینی قرار گرفته است.		زراعت و اصلاح نباتات (مهندسی تولید و ژنتیک گیاهی)		

برنامه های درس مهارتی اختیاری مورد نظر گروه های آموزشی دانشکده ها

<p>به نظر می رسد تا کنون تهیه ملزومات آموزشی و مهارت آموزی برای همان محتوای آموزشی قبلی به اندازه کافی صورت نگرفته است . بنابراین در چنین شرایطی صرف تمرکز بر تغییر محتوای آموزشی نوعی انحراف از حل اساسی مسئله می باشد.</p> <p>– برنامه ریزی مناسب تر برای واحد مهارت آموزی که در حال حاضر در برنامه درسی دانشجویان علوم خاک موجود است می تواند به ارتقای توان اشتغال پذیری دانشجویان کمک نماید.</p> <p>– در این راستا رشته تلفیقی یا دوره مهارتی مدیریت پسماند را تدوین نمود که به طور مشترک با سایر گروه های آموزشی موجود در دانشکده کشاورزی و محیط زیست آگاهی و مهارت دانشجویان را در راستای چگونگی مدیریت پسماندهای آلی و شیمیایی و کاربرد آنها در زمین های کشاورزی به عنوان کود و به ساز و یا دفن و پالایش مناسب آنها برای جلوگیری از آلودگی محیط افزایش دهد.</p>	علوم خاک	علوم کشاورزی	۱۱	۶
<p>ارائه حداقل یک درس مهارتی با توجه به توسعه کسب و کارهای اینترنتی و آنلاین مقرر شد درس راه اندازی کسب و کارهای اینترنتی در علوم دامی با سرفصل زیر ارائه شود:</p> <p>کسب و کار و تجارت الکترونیک در ایران ، بررسی کسب و کارهای اینترنتی موفق در دنیا و ایران با تأکید بر محصولات دامی، تحلیل نیاز بازار در کسب و کار آنلاین، الزامات فنی و قانونی ایجاد یک وبسایت و فروشگاه اینترنتی ، تکنیک های بازاریابی اینترنتی ، راه های ارتقاء وبسایت در موتورهای جستجو، راه اندازی قدم به قدم سایت، مدیریت وب سایت و ارتباطات با مشتری، فروش خدمات و محصولات و مسائل آن، ارتقاء و رفع خطاها و به روز رسانی</p>	علوم دامی	علوم کشاورزی	۱۱	۶
<p>کارگروه اجرای مؤثر برنامه درسی با هدف افزایش توان اشتغال پذیری دانشجویان متشکل از دکتر سالار جمالی، دکتر صدیقه موسی نژاد و دکتر آزاده کریمی جهت پیگیری موارد مربوط تعیین گردید.</p>	گیاهپزشکی	علوم کشاورزی	۱۱	۶

برنامه های درس مهارتی اختیاری مورد نظر گروه های آموزشی دانشکده ها

		مدیریت صنعتی و مدیریت بازرگانی	ادبیات و علوم انسانی	۱	۷
		"مقدمه ای بر مهندسی مکانیک"	مهندسی مکانیک	۱	۸
	تاسیسات الکتریکی سامانه هوشمند ساختمان	برق	فنی	۵	۹
	مدیریت تولید و تصمیم گیری مهندسی در واحد های شیمیایی	شیمی			
	مبانی طراحی نرم افزاری ساختمان	عمران			
	اصول رفتار اجتماعی و سازمانی	کامپیوتر			
	چاپ و گارگاه	نساجی			
	درس فتو مونتاز	گرافیک	هنر و معماری	۶	۱۰
	درس مهارتهای ارتباط با جامعه در رشته شهرسازی	شهرسازی			
	درس استودیو و بازار موسیقی	موسیقی			
	درس کاربرد رایانه در حرفه معماری -	معماری			
	- درس آشنایی با مهارتهای شغلی در حرفه معماری	معماری			
	درس نقاشی-کار (آشنایی با مشاغل در رشته نقاشی)	نقاشی			

دسترسی به اطلاعات از طریق سایت گروه برنامه ریزی درسی و گسترش دانشگاه

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی

صفحه نخست

- درباره معاونت
- مدیریت خدمات آموزشی
- تحصیلات تکمیلی
- شورای هدایت استعداد درخشان
- پروانه ریزی درسی و گسترش آموزشی
- شهریه
- تقویم آموزشی
- قوانین و مقررات
- راهنمای سامانه ها

معرفی گروه برنامه ریزی درسی و گسترش آموزشی

اعضای گروه

تشکیلات

فعالیت/شرح وظایف و اختیارات گروه

قوانین، مقررات و فرم ها

برنامه های درسی مصوب رشته های دایر

عناوین رشته - گرایش ها

برنامه عملیاتی سند راهبردی

ایجاد رشته جدید

ارتقای توان اشتغال پذیری

تدوین و بازنگری برنامه درسی

فرایندهای گسترش آموزش عالی

دسترسى به اطلاعات از طريق سايت گروه برنامه ريزى درسى و گسترش دانشگاه

معاونت آموزشی و تحصیلات تکمیلی صفحه نخست درباره معاونت مدیریت خدمات آموزشی تحصیلات تکمیلی شورای هدایت استعداد درخشان

برنامه ریزی درسی و گسترش آموزشی شهریه تقویم آموزشی قوانین و مقررات راهنمای سامانه های آموزشی

گروه برنامه ریزی درسی و گسترش آموزشی

- معرفی گروه برنامه ریزی درسی و گسترش آموزشی
- اعضای گروه
- تشکیلات
- شورای گسترش آموزشی
- شورای برنامه ریزی درسی
- واحد نظارت بر حسن اجرای برنامه های درسی
- فعالیت/شرح وظایف و اختیارات گروه
- قوانین، مقررات و فرم ها
- ایجاد رشته جدید
- ارتقای توان اشتغال پذیری
- تدوین و بازنگری برنامه درسی
- فرایندهای گسترش آموزش عالی
- فرایندهای طرح عضو وابسته و طرح تعاون
- برنامه های درسی مصوب رشته های دایر
- عناوین رشته های گرایش ها
- برنامه عملیاتی سند راهبردی
- پیوندهای مرتبط

ارتقای توان اشتغال پذیری

- ✓ آیین نامه ارتقای توان اشتغال پذیری دانشجویان دوره کارشناسی پیوسته
- ✓ دستورالعمل اجرایی آیین نامه ارتقای توان اشتغال پذیری دانشجویان دوره کارشناسی پیوسته.
- ✓ الحاقیه دستورالعمل اجرایی آیین نامه ارتقای توان اشتغال پذیری دانشجویان دوره کارشناسی پیوسته.
- ✓ ملاحظات درخصوص طراحی و تدوین درس مهارتی اختیاری
- ✓ فرایند تعریف و تدوین درس مهارتی اختیاری
- ✓ فرم تدوین درس مهارتی اختیاری
- فرایند تدوین برنامه های درسی
- فرایند بازنگری برنامه های درسی
- فرایند تدوین شاخص ارزشیابی برنامه درسی
- فرم نمونه ارزشیابی هدف محور

هم افزایی در خصوص برنامه آموزشی فرادرسی
به منظور مهارت افزایی دانشجویان مقطع
کارشناسی

- دوره های مهارت افزایی در سطح دانشگاه
- تغییر مفهوم اشتغال پذیری و تفاوت آن با اشتغال زایی
- مهارت افزایی یا کارآفرینی، کدام مهم است؟
- ساختار کلی برنامه آموزشی فرادرسی
- ساختار کلی برنامه آموزشی فرادرسی
- پیشنهاد فرآیند تدوین برنامه آموزشی فرادرسی (فرا برنامه درسی)
- پیشنهاد عوامل اجرای برنامه آموزشی فرادرسی

دوره های مهارت افزایی در سطح دانشگاه

- ساماندهی به دوره های مهارت افزایی و اجرای یک برنامه آموزشی مهارتی در سطح دانشگاه
- اجرای بند ۱ ماده ۵ آیین نامه افزایش توان اشتغال پذیری
- بند ۱ ماده ۴ شیوه نامه تشکیل شورای مهارت افزایی و صلاحیت حرفه ای

تغییر مفهوم اشتغال پذیری و تفاوت آن با اشتغال زایی

مهارت های اشتغال پذیری	
مهارت های نرم	مهارت های سخت
<ul style="list-style-type: none"> ▪ سازگاری با محیط جدید، مهارت های ارتباطی ▪ همکاری، انضباط، امانت و درستی ▪ احترام به خود، کنترل خود و اعتماد به نفس، نظم و انگیزه ▪ مسئولیت پذیری، تعهد به وظایف، ثبات روانی و رفتاری ▪ اخلاق حرفه ای، معلومات اجتماعی، توانایی همدلی با دیگران 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ توانایی بکارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات، طراحی وب ▪ سخنرانی، نوشتن، نامه نگاری، گزارش نویسی ▪ کار با کامپیوتر، صحبت کردن به زبان های مختلف ▪ توانایی فنی و تکنیکی، حسابداری ▪ ریاضی، تحلیل داده، مدیریت پایگاه داده ها

مهارت افزایی یا کارآفرینی، کدام مهم است؟

- کارآفرینانی که از جمع دانشجویان منبعث می شوند، یک جمعیت حداقلی از آنان را تشکیل می دهند که البته می توانند نقش پررنگی را در جامعه به نمایش بگذارند.
- قطعاً هدف گذاری آموزش عالی ضمن توجه به استعدادهای خاص و کارآفرینان جوان باید روی آموزش جامعه حداکثری دانشجویان متمرکز گردد.
- از منظر برنامه درسی جمعیت حداکثری دانشجویان اهمیت دارد.
- برنامه فرا درسی رسمی می تواند با در نظر گرفتن قابلیت مهارت افزایی در این مقطع زمانی و با شرایط موجود جامعه به عنوان یک رویکرد رشته ای، منجر به تربیت فناورانه شود.

اهمیت آموزش مهارتی از پیش برنامه ریزی شده و متمرکز

- مهارت افزایی حداکثری دانشجویان
- بهره وری حداکثری از منابع و اعتبارات دانشگاه
- افزایش رتبه ملی و بین المللی

اهمیت آموزش مهارتی رسمی و متمرکز

بر پایه گزارش مجمع جهانی اقتصاد در سال ۲۰۱۹ میلادی ایران جایگاه ۹۹ جهان و ۱۷ منطقه را در میان ۱۴۱ کشور با امتیاز ۵۱ به دست آورده است. این در شرایطی است که جایگاه ایران در سنجه هایی مانند کیفیت آموزش حرفه ای و مهارت های دانش آموختگان به ترتیب در رده های ۱۰۵ و ۱۳۶ از بین ۱۴۱ کشور قرار دارد که در صورت پرداختن به آموزش های رسمی مهارتی و برنامه ریزی شده در سطح دانشگاه ها این سنجه ها و به تبع آن رتبه کلی بین المللی به طور قطع بهبود خواهد یافت.

زیست بوم مهارت افزایی

- زیست بوم مهارت افزایی شامل تمام واحد ها و مراکز مربوط به مهارت افزایی است که در ارتباط با یکدیگر شرایط روان و مناسبی را برای هدف افزایش مهارت آموزی دانشجویان دانشگاه فراهم می کند.
- مرز زیست بوم های مهارت افزایی می تواند استانی یا منطقه ای باشد و یا محدود به حیطه ای فعالیت دانشگاه معین آن منطقه شود.

طرح مسئله مهارت‌افزایی در دانشگاه‌ها

- عدم توجه کافی به بخشهای کاربردی و عملی در برنامه های درسی
- کمبود ها و محدودیتهای برنامه درسی در گنجاندن برنامه های مهارتی در چارت درسی
- واگذاری پراکنده مسئولیتها به بخش‌های مختلف دانشگاه و موازی کاری آنها بدون داشتن یک برنامه منسجم
- برگزاری دوره‌های مهارتی توسط واحدهای مختلف در زمان های متفاوت برای گروههایی از مخاطبین خاص
- عدم توجه به مهارت آموزی حداکثری دانشجویان کارشناسی

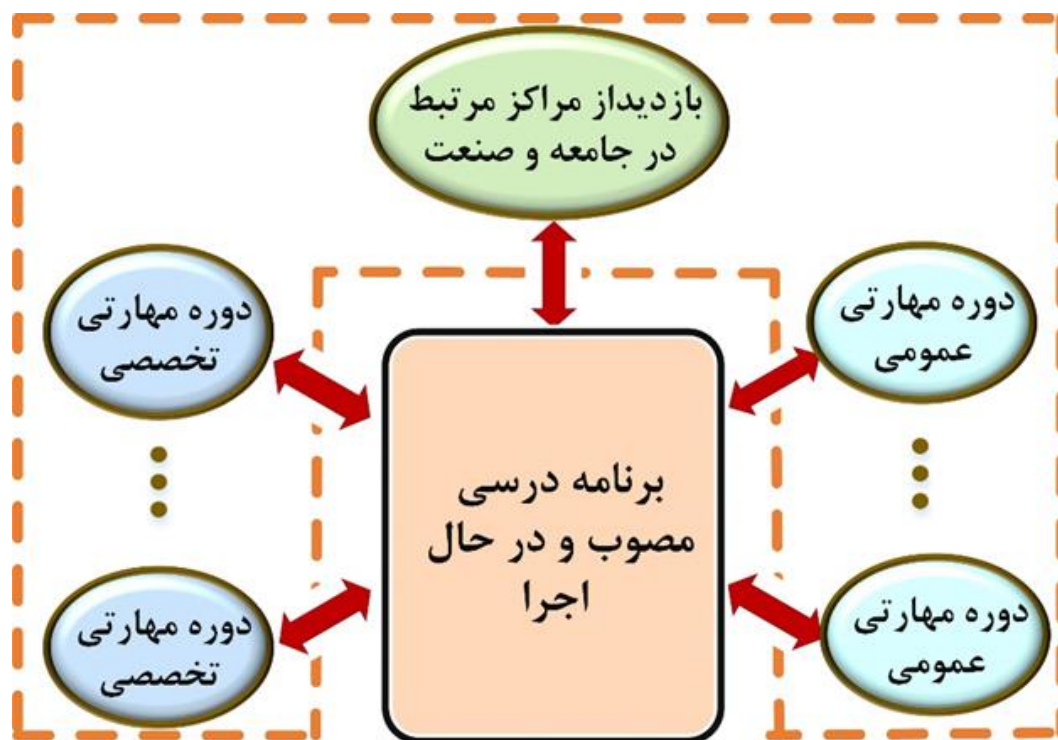
ابعاد و شرایط مسئله مهارت افزایی در دانشگاه‌ها

- اجرای درست برنامه های درسی با تاکید بر دروس مهارتی، کارگاهی، عملیاتی و آزمایشگاهی.
- اجرای صحیح کارآموزی و کارورزی که در حال حاضر متولی اصلی آن مراکز ارتباط با صنعت و جامعه در دانشگاه.
- توجه ویژه به کیفیت و درصد پوشانندگی دوره‌های مهارت افزایی که در حال حاضر توسط واحدهای مختلف در سطح دانشگاه‌ها اجرا می‌شود.

با "تدوین و اجرای برنامه آموزشی فرادرسی" ساماندهی به افزایش توان مهارتی دانشجویان کارشناسی در این بخش
به طور فزاینده ای بهبود یابد.

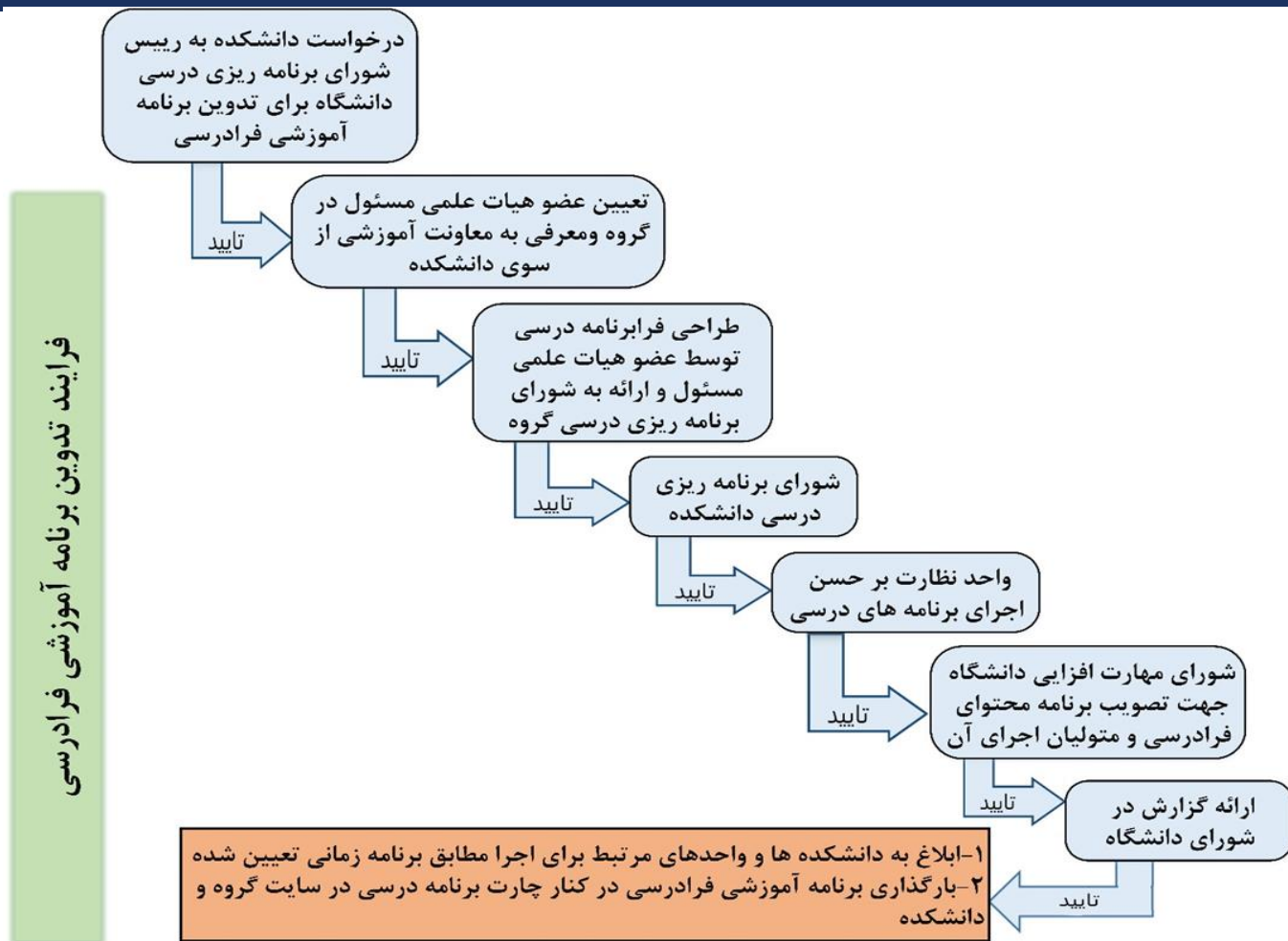
ساختار کلی برنامه آموزشی فرادرسی

(طراحی قالب کلی آن)

شکل ۳- برنامه آموزشی فرادرسی و ارتباط آن با برنامه درسی

پیشنهاد فرآیند تدوین برنامه آموزشی فرادرسی (فرا برنامه درسی)

شکل ۴- پیشنهاد فرآیند تدوین برنامه آموزشی فرادرسی

پیشنهاد عوامل اجرای برنامه آموزشی فرادرسی

شکل ۵ - پیشنهاد نحوه همکاری واحدهای مختلف در تدوین و اجرای برنامه آموزشی فرادرسی

سپاس از همراهی شما

و به امید پیشرفت

اردیبهشت 1401

